

Poświadczone tłumaczenie z języka angielskiego.

Przedmiotem tłumaczenia jest recenzja naukowa w języku angielskim (w formacie PDF), licząca dziewięć stron. Przypisy i uwagi tłumacza podano kursywą w nawiasach kwadratowych.

Zachowano oryginalną pisownię nazw własnych oraz zastosowano wyróżnienia tekstu zgodnie z oryginałem. Wydruk dokumentu źródłowego dołączono do tłumaczenia.

Anna Podciborska

„Pylek Dzwoneczka”. Magazyn „Ameryka” w kontekście programów USIA w Polsce 1959-1992

[w języku angielskim: *“Pixie Dust” Ameryka magazine within USIA’s programming to Poland 1959-1992*]

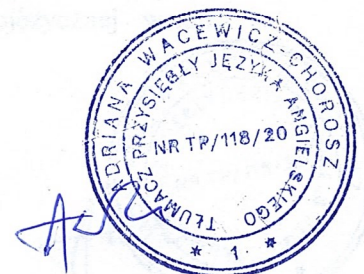
Uniwersytet Gdański, Wydział Historyczny, 2025 rok

Recenzent: Nicholas J. Cull, Uniwersytet Południowej Kalifornii [*University of Southern California*]

Streszczenie:

Praca dyplomowa Anny Podciborskiej jest doskonała. W ciągu mojej czterdziestoletniej pracy badawczej nad dyplomacją publiczną rzadko zdarza mi się poczuć zaskoczenie, a tym bardziej [wyróżniono kursywą] autentyczne ożywienie po zapoznaniu się z opracowaniem naukowym, lecz takie właśnie odczucia towarzyszyły mi podczas czytania jej rozprawy. Jest ona napisana niezwykle sprawnie i przedstawia oryginalną, starannie opowiedzianą historię amerykańskiej dyplomacji prasowej w Polsce okresu zimnej wojny. Autorka po mistrzowsku prezentuje zgromadzony materiał, a jednocześnie w sposób godny podziwu potrafi wpleść w niego spostrzeżenia teoretyczne z zakresu stosunków międzynarodowych, socjologii, a także innych dyscyplin. Bez wątplenia jest utalentowaną badaczką. Jej praca dowodzi dogłębnego zrozumienia studiów nad dyplomacją publiczną. Możliwości dalszego ukierunkowania tych badań są bardzo liczne. Podobnie jak w przypadku wszystkich zdolnych młodych naukowców, z zainteresowaniem będę śledził jej dalszy rozwój naukowy.

Rozprawa Anny Podciborskiej liczy ponad 300 stron i składa się z czterech obszernych rozdziałów oraz aneksów. Struktura pracy obejmuje: **wstęp**, w którym Autorka nakreśla metodologię oraz zestawia ramy teoretyczne stosowane w analizie zgromadzonego materiału źródłowego; **rozdział pierwszy**, przedstawiający ogólną historię Agencji Informacyjnej Stanów Zjednoczonych [*United States Information Agency; USIA*] oraz podejście rządu USA do dyplomacji publicznej w okresie zimnej wojny; **rozdział drugi**, wyjaśniający charakter i format czasopisma „Ameryka” (rozdział ten kontekstualizuje periodyk „Ameryka” względem kluczowych pojęć dyscypliny, takich jak miękka siła [*soft power*], dyplomacja publiczna, dyplomacja kulturowa oraz propaganda); **rozdział trzeci**, poświęcony analizie treści „Ameryki” w oparciu o główne motywy pozytywne, takie jak dobrobyt czy mobilność społeczna w USA, technologia oraz więzi z diasporą polsko-amerykańską (z uwzględnieniem wątków religijnych); oraz **rozdział czwarty**, stanowiący rozszerzenie analizy o sposób prezentowania przez „Amerykę” ogólniejszych aspektów życia w Ameryce, w tym: stylu życia i sztuki, kwestii rasowych i klasowych oraz problematyki płci [*gender*]. Aneksy obejmują procedury techniczne związane z komputerowym opracowaniem danych, zestawienie okładek „Ameryki” oraz starannie dobrane przykłady komunikacji wizualnej stosowanej w czasopiśmie. Praca posiada odpowiednią i rzetelną bibliografię oraz streszczenie.

1) Ocena **ogólnej wiedzy teoretycznej** właściwej dla danej dyscypliny

Rozprawa Anny Podciborskiej stanowi dowód doskonałej znajomości teorii z zakresu studiów nad dyplomacją publiczną, a w szczególności jej historii. W początkowych rozdziałach autorka przywołuje i omawia wszystkie kluczowe podejścia, w tym *miękką siłę* [soft power], *dyplomację kulturową* oraz *studia nad propagandą*. Przegląd literatury przedmiotu jest na najwyższym poziomie i skłonił mnie nawet do zamówienia w serwisie Amazon kilku najnowszych publikacji, które wcześniej umknęły mojej uwadze. Ujęło mnie, że Autorka tak szeroko korzystała z moich własnych prac na temat USIA, lecz byłem również pod wrażeniem, że sięgnęła po dzieła Hixsona, Belmonte, Richmonda oraz innych autorów, których zawsze wskazuję, gdy jestem pytany o literaturę przedmiotu. Autorka sprawnie łączy prace w języku polskim i angielskim. Przywołuje i omawia kluczowe punkty zwrotne w historii dyplomacji publicznej USA, w tym wkład Edwarda R. Murrowa oraz słynny raport „Beacon of Hope” z 1963 roku, który odzwierciedlał wzrost znaczenia amerykańskiej dyplomacji kulturowej za administracji Kennedy’ego.

Poza wiedzą historyczną Autorka wprowadza szereg podejść i narzędzi teoretycznych, które wykorzystuje w swojej analizie. Wiele z nich zaczerpnęła z medioznawstwa, kulturoznawstwa, socjologii oraz antropologii. W jej instrumentarium teoretycznym znajdują się odwołania do prac takich badaczy jak Stuart Hall, Marshall McLuhan, Robert Entman, Norman Fairclough, a w obszarze interpretacji obrazu – Gillian Rose. Najbardziej czerpie jednak z prac Clifforda Geertza i jego metodologii „opisu gęstego” [thick description].

2) Zdolność do **prowadzenia samodzielnych badań**

Recenzowana rozprawa dowodzi wyjątkowych umiejętności Anny Podciborskiej w zakresie prowadzenia samodzielnych badań naukowych. Autorką wykazuje umiejętność posługiwania się metodologiami, które uważam za kluczowe w tego rodzaju pracy; pozyskała również znakomity materiał ze źródeł archiwalnych dzięki kwerendzie przeprowadzonej w Archiwach Narodowych [National Archives] w Waszyngtonie, D.C., Archiwum Prezydenckim Ronalda Reagana [Ronald Reagan Presidential Archive], archiwum historycznym Biura Kultury Departamentu Stanu [State Department’s Cultural Bureau] – znajdującym się na Uniwersytecie w Arkansas – oraz w innych placówkach. Autorka w pełni i szczegółowo wykorzystuje dokumenty opublikowane w ramach serii *Foreign Relations of the United States* (FRUS). Prowadziła również korespondencję oraz wywiady z wieloma weteranami amerykańskiej dyplomacji publicznej, a także korzystała ze zbiorów dyplomatycznych historii mówionych przechowywanych w Bibliotece Kongresu [Library of Congress]. Sięgała ponadto po źródła cyfrowe, w tym zarchiwizowane wydania gazet.

Autorka dowodzi, że potrafi sprawnie odnosić założenia teoretyczne z szerokiego zakresu kulturoznawstwa oraz antropologii wizualnej do zgromadzonego przez siebie materiału. Z dużą satysfakcją przyjąłem analizę sposobu prowadzenia narracji wizualnej na łamach czasopisma „Ameryka”.

3) Ocena **oryginalności**

Uważam tę pracę za oryginalną zarówno pod względem tematyki, jak i podejścia metodologicznego. Dotychczas brakowało szczegółowego opracowania polskojęzycznej wersji

czasopisma „Ameryka”, a niedawno opublikowany przegląd wersji rosyjskojęzycznej uważam za niepełny, jako że odnosi się on wyłącznie do aspektów płci [gender] w tej publikacji. Do mocnych stron pracy Anny Podciborskiej należą liczne, rozbudowane analizy i rozważania nad treścią. Tło historyczne jest fascynujące. Zdumiewa mnie fakt, że magazyn cieszył się tak szerokim zasięgiem oraz że jego rosyjska edycja była ulubioną lekturą Wiktorii Breżniewej – żony Leonida Breżniewa, znanej ze słabości do dóbr materialnych. Materiał został zaprezentowany zarówno przez pryzmat jego wartości dla Stanów Zjednoczonych, jak i jego znaczenia dla minionego świata Polski okresu zimnej wojny. Za szczególnie wartościowe uznaję fragmenty poświęcone kwestii powszechności posiadania łodzi motorowych w USA (poziom 20%, który Polakom wydawał się wówczas niewyobrażalny); opisy treści literackich, w tym fragmenty tekstów nowatorskich pisarzy *science fiction*, takich jak Philip K. Dick; oraz treści dotyczące ruchów społecznych, jak słowa i zapis nutowy utworu „Ten kraj jest Twoim krajem” [“*This land is your land*”]. Za fascynujące uważam ukazanie na łamach „Ameryki” relacji zachodzącej między obywatelnością i odpowiedzialnością społeczną a sferą konsumpcji.

Autorka wnosi istotny wkład w analizę wielu niezmiennych motywów amerykańskiej dyplomacji publicznej okresu zimnej wojny, takich jak: problematyka płci [gender], technologia i podbój kosmosu, mobilność społeczna, kwestie rasowe i prawa obywatelskie, a także dynamika zmian tych motywów na przestrzeni całej zimnej wojny. Przewiduję, że materiał dotyczący stosunków rasowych wzbudzi największe zainteresowanie czytelników, jako że kwestia ta pozostaje niezwykle żywym tematem w kontekście wizerunku Stanów Zjednoczonych.

Zastosowanie koncepcji teoretycznych badaczy takich jak Stuart Hall czy Clifford Geertz do tego materiału jest – w oparciu o moje dotychczasowe doświadczenie – podejściem oryginalnym. Uważam również, że uwaga, jaką Autorka poświęca treściom polsko-amerykańskim, jest szczególnie interesująca. Dyplomacja diaspory wyodrębniła się jako znacząca subdyscyplina w ramach studiów nad dyplomacją publiczną. Dotychczas koncentrowano się na współczesnych ujęciach diaspory, w szczególności na działaniach Indii, Rumunii, Meksyku i Filipin. Przykład dotyczący amerykańskiego podejścia z okresu zimnej wojny jest zatem zarówno nowatorski, jak i niezwykle cenny.

Sugestie dotyczące poprawek:

Choć Autorka wykorzystała imponujący materiał z Biblioteki Reagana, publikacja książkowa rozprawy mogłaby zostać wzbogacona o kwerendy w bibliotekach prezydenckich Eisenhowera, Kennedy’ego, Johnsona, Nixona, Forda oraz Cartera. Za najważniejsze z nich uważam kolekcje Eisenhowera i Johnsona, gdyż zawierają one najwięcej materiałów dodatkowych dotyczących funkcjonowania USIA. Istotne zasoby, które warto sprawdzić, to dokumenty Abbota Washburna (zastępcy dyrektora USIA za prezydentury Eisenhowera) oraz Leonarda Marksa (dyrektora USIA pod koniec prezydentury Johnsona). W rozprawie Anny Podciborskiej nie stwierdziłem żadnych błędów, poza jednym akapitem, który na stronie 38 pojawia się dwukrotnie.

Doceniam wykresy, które Autorka przygotowała w celu prezentacji treści czasopisma, niemniej miałem pewne wątpliwości co do przyjętego stopnia rozdrobnienia kategorii. Odniosłem wrażenie, że rozdzielenie chrześcijaństwa, kościoła i religii na trzy odrębne kategorie, a demokracji i wolności na dwie osobne, prowadzi do pewnego rozmycia rangi tych tematów na łamach „Ameryki”.

Uważam, że odbiorca spoza Polski może potrzebować dodatkowego zarysu tła historycznego dotyczącego realiów życia w Polsce w okresie wydawania „Ameryki”, w tym jednoznacznego wyjaśnienia przyczyn, dla których komunistyczny rząd polski dopuszczał do kolportażu czasopismo prezentujące tak sugestywną i spektakularną wizję życia na kapitalistycznym Zachodzie. Kwestia ta budzi moje zainteresowanie w kontekście polskich zasobów archiwalnych dotyczących wspomnianego magazynu. Interesujące byłoby również zbadanie, czy i jak polscy czytelnicy wspominają to pismo. Głosy te są obecnie niedostępne dla badaczy spoza Polski, a wkrótce – ze względu na wiek świadków – staną się nieuchwytnie dla nas wszystkich.

Mam również wątpliwości, czy sformułowanie „Pyłek Dzwoneczka” [w języku angielskim: „*pixie dust*”] zawarte w tytule sprawdzi się poza samą rozprawą. Spotkałem się z ironicznym użyciem tego terminu przez weteranów dyplomacji publicznej w celu stygmatyzowania błędnego przekonania, jakoby sprawna dyplomacja publiczna mogła naprawić wadliwą politykę lub relacje poprzez metaforyczne „posypanie” ich owym magicznym pyłem, podczas gdy w rzeczywistości powinna ona stanowić integralny element procesu kształtowania polityki od samego początku.

Istnieje wiele ścieżek, które Autorka mogłaby obrać w celu publikacji swoich badań. Jestem przekonany, że największą korzyść dla jej kariery przyniosłaby monografia, niemniej wybrane komponenty pracy można by z pożytkiem rozwinąć w samodzielne artykuły lub rozdziały w pracach zbiorowych poświęconych konkretnym motywom dyplomacji publicznej, takim jak płeć [gender], nauka czy diaspora.

Konkluzja

Podsumowując, jest to doskonała rozprawa, która spełnia wszystkie wymogi w zakresie teorii, badań oraz oryginalności, stawiane pracom doktorskim i niezbędne do rozpoczęcia znaczącej kariery naukowej. Anna Podciborska oraz promotor jej pracy zasługują na gratulacje.

(-) nieczytelny podpis

Nicholas J. Cull
Uniwersytet Południowej Kalifornii [University of Southern California]

11 kwietnia 2026 r.

Ja, **Adriana Wacewicz-Chorosz**, Tłumacz Przysięgły języka angielskiego, wpisana na listę tłumaczy przysięgłych prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości pod numerem **TP/118/20**, niniejszym poświadczam zgodność powyższego tłumaczenia z okazanym mi oryginałem dokumentu w języku angielskim, w dowód czego składam swój własnoręczny podpis i odcisk pieczęci w dniu jak niżej. Wydruk dokumentu źródłowego został dołączony do tłumaczenia oraz opatrzony podpisem i pieczętką zwykłą tłumacza.

Rumia, ul. Białowieska 9
+48 608 240 079

30 kwietnia 2026 r.

Nr Rep. 168/2026

Adriana Wacewicz-Chorosz
Tłumacz Przysięgły Języka Angielskiego TP/118/20
Centrum Języków Obcych i Tłumaczeń KOTO
ul. Białowieska 9, 84-230 Rumia
NIP 588-208-54-48 REGON 220502547
biuro@koto.edu.pl +48 608 240 079

Anna Podciborska

**“Pixie Dust” *Ameryka* magazine within USIA’s programming to Poland
1959-1992**

History Department, Gdansk University, 2025

Examined by Nicholas J. Cull, University of Southern California

Summary:

Anna Podciborska’s thesis is excellent. Forty years into my studies of public diplomacy I am seldom surprised let alone *exhilarated* by reading a piece of research, but I felt that way about her thesis. It is really well written and sets out an original and carefully told story of US magazine diplomacy in Cold War Poland. Podciborska presents her material deftly but also manages wonderfully to bring in theorist insight from IR, sociology, and other disciplines too. Clearly, she is a talented researcher. Her thesis shows that she has a thorough understanding of public diplomacy studies. There are many directions in which she could take her work. As with all able young researchers, I am keen to see what she does for the ‘encore’.

Podciborska’s thesis is over 300 pages long including four large chapters and appendices. It is structured into an **introduction** which outlines the

methodologies and theorists whose approaches she applies to the evidence that she has collected; a **first chapter** giving a general history of the United States Information Agency and the US government's general approach to public diplomacy during the Cold War; a **second chapter** explaining the nature and format of Ameryka magazine. This chapter introduces relates Ameryka to the core disciplinary concepts of soft power, public diplomacy, cultural diplomacy and propaganda; a **third chapter** analyzing the content of Ameryka based on core positive themes of US prosperity/social mobility, technology, Polish-American diaspora links (including religious themes); a **fourth chapter** extends the analysis by considering Ameryka's framing of more general aspects of American life including life and art, race/class, and the issue of gender. Appendices cover technical procedures from computer work, cover art from Ameryka, and well-chosen samples of Ameryka's visual messaging. The thesis has an appropriate and accurate bibliography and abstract.

- 1) An assessment of **general theoretical knowledge** specific to the discipline.

Podciborska's thesis reflects an excellent general theoretical knowledge of public diplomacy studies and particularly its history. All the core approaches are engaged and discussed during her early chapters including Soft Power, Cultural Diplomacy and propaganda studies. Her literature review is first class and sent me to Amazon to order a couple of recent texts whose publication had escaped me. I was touched that she has made extensive use of my own writing on USIA but was impressed that she had also consulted Hixson, Belmonte, Richmond, and other authors that I always recommend when asked. She mixes work in Polish and English language. She relates and discusses the key milestones within the history of US public diplomacy, including the input of Edward R. Murrow and the famous *Beacon of Hope* report from 1963 which reflected an upgrading of US cultural diplomacy during the Kennedy administration.

Beyond the historical knowledge Podciborska introduces a number of theoretical approaches and tools which are deployed in her theoretical analysis. Much is taken from media studies, cultural studies, sociology and anthropology. Theorists in her tool box include Stuart Hall, Marshall McLuhan, Robert Entman, Norman Fairclough, and on image interpretation Gillian Rose.

She draws most from the writing of Clifford Geertz and his methodology of 'thick description.'

2) Ability to **conduct independent research**

This thesis reflects an exceptional ability to conduct independent research. Podciborska demonstrates her ability to use what I consider to be the essential methodologies for this kind of work. She draws excellent material from archive sources having used the National Archives in Washington DC, the Ronald Reagan Presidential Archive; the historical archive of the State Department's Cultural Bureau (held at the University of Arkansas) and others. Podciborska makes full and detailed use of published documents within the Foreign Relations of the United States (FRUS) series. Podciborska has corresponded with and interviewed several veterans of US public diplomacy and consulted the compendium of diplomatic oral histories held at the Library of Congress. She makes use of digital sources including archived newspapers.

Podciborska shows herself well able to apply theorist from the wider field of cultural studies and visual anthropology to the material that she has

collected. I particularly enjoyed her engagement with the visual storytelling of Ameryka magazine.

3) Assessment of **originality**

I see this as original both in its subject matter and its methodological approach. There has been no detailed treatment of the Polish language version of Ameryka, and I consider the recently-published overview of the Russian language version to be partial as it only addresses the gender aspects of the publication. Strengths in Podciborska's work include many extended discussions and analyses of content. The background is fascinating. It is amazing to me that the magazine circulated so broadly, or indeed that the Russian version was a favorite of the Kremlin's resident materialist, Mrs Viktoria Brezhneva. Material is presented both with an eye to its value to the United States and its significance to the lost world of Cold War Poland. Passages that appealed to me particularly were the discussion of US motorboat ownership rates (a 20% figure which seemed unbelievable to Poles); descriptions of literary content including samples from cutting edge science fiction writers like Philip K. Dick; social movement-content like the words and music to 'This land is your land.' It is fascinating to see the link

made in Ameryka magazine between citizenship/social responsibility and consumption.

Podciborska contributes to many of the enduring themes of US Cold War public diplomacy such as gender, tech/space, social mobility, race/civil rights and the ebb and flow of these themes across the period of the Cold War. I expect that the race relations material will be of greatest interest to readers as this remains such a live issue within the representation of the United States.

The application of theorists like Stuart Hall and Clifford Geertz to this material is – in my experience – an original approach. I also think that Podciborska's attention to the Polish-American content is especially interesting. Diaspora diplomacy has become a significant subfield of Public Diplomacy studies. Its emphasis has been on contemporary diaspora approaches, especially the efforts of India, Romania, Mexico and the Philippines. A case from US approaches during the Cold War is both original and welcome.

Suggestions for revision:

While Podciborska has brought first class material from the Reagan library an ultimate published version would be enhanced by the consulting the Eisenhower, Kennedy, Johnson, Nixon, Ford and Carter. I see the Eisenhower and Johnson collections as the most important of these as the libraries include most collateral material regarding the operation of USIA. Significant collections to check include the papers of Abbot Washburn (Eisenhower's deputy director of USIA) and Leonard Mark (Johnson's director of USIA for the later years of his presidency). I identified no errors in Podciborska's thesis except a paragraph that appears twice on page 38.

While I appreciated the charts which Podciborska has created to present the content within Ameryka, I was unsure about the thinking within the disaggregation of categories. It occurred to me that by separating Christianity, church and religion into three separate categories and democracy/freedom into two categories the salience of these topics within Ameryka is diluted.

I think that a non-Polish audience might need a little extra background on the nature of Polish life during the period covered by Ameryka including a clear explanation of what the communist Polish government was prepared to

allow the circulation of a magazine presenting so dramatic and spectacular a view of life in the capitalist west. This makes me curious about the Polish archival record around the magazine. I would also be curious to know if/how Polish readers recall the magazine. Such voices are inaccessible to non-Polish researchers right now and will soon – owing to age – be beyond us all.

I am unsure that the 'pixie dust' title will work beyond the thesis. I've heard that term used ironically by veteran public diplomats to actually mock the idea that good public diplomacy can be deployed to fix bad policy or relationship – sprinkled on – when the reality is that public diplomacy should be part of the creation of the policy in the first place.

There are many approaches that Podciborska might take to publication. I am sure that the greatest career benefit would be from a monograph, however some elements could be usefully expanded into free standing articles or contributions to collections on particular PD themes like gender, science or diaspora.

Conclusion

In conclusion, this is an excellent thesis which meets all the requirements of theory, research and originality required for the doctoral degree and the launch of a significant career. Podciborska and her supervisor are to be congratulated.

Nicholas J. Cull

University of Southern California

11 April 2026